Danıştay 3. Daire E.2023/7925 K.2025/5441 (11.12.2025)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C. D A N I Ş T A Y ÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2023/7925

Karar No : 2025/5441

TEMYİZ EDENLER : 1- (DAVALI) ... Vergi Dairesi Müdürlüğü/... VEKİLİ: Av. ... 2- (DAVACI)... VEKİLİ: Av. ...

İSTEMİN KONUSU : Danıştay Dördüncü Dairesinin bozma kararı uyarınca verilen ... Bölge İdare Mahkemesi .... Vergi Dava Dairesinin ... tarih ve E:... K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ: Dava konusu istem: Davacı adına, asıl borçlu ... Mühendislik Tasarım İnşaat Limited Şirketi'nden alınamayan 2009, 2013 ila 2015 yıllarının muhtelif dönemlerine ait kamu alacağının tahsili amacıyla kanuni temsilci sıfatıyla düzenlenen ... tarih ve ... ila ... takip numaralı ödeme emirlerinin iptali istemine ilişkindir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: Asıl amme borçlusu şirketin kuruluşundan itibaren kanuni temsilci olan davacının bu görevinin 24/03/2015 tarihinde sona erdiği, dava konusu 1 takip numaralı ödeme emrinin 6, 7, 10, 15, 16, 24 ila 26, 31, 32, 34 ila 37, 39, 40, 47 ila 49 sıra numaralarında yer alan kamu alacağının beyan üzerine tahakkuk eden borçlara, 33 sıra numarasında yer alan kamu alacağının 2014 yılının Kasım dönemine ilişkin Ba-Bs bildirimlerinin kanuni süresinden sonra verilmesi nedeniyle kesilen özel usulsüzlük cezasına, 2 takip numaralı ödeme emri içeriği borçların ise kanuni süresinden sonra verilen 2012 yılının Ağustos ve Eylül dönemlerine ait katma değer vergisi ve 2015 yılına ait kurumlar vergisi düzeltme beyannamelerine ilişkin fer'i borçlar ile 2012 yılının Ağustos ve Eylül dönemleri Ba-Bs bildirimlerinin kanuni süresinden sonra verilmesi nedeniyle kesilen özel usulsüzlük cezalarına ilişkin olduğu, beyan ile düzeltme bildirimlerinin verildiği ve vade tarihlerinde kanuni temsilci sıfatı bulunmayan davacının söz konusu borçlardan sorumlu olmadığı, diğer taraftan, 3 takip numaralı ödeme emri içeriği kamu alacağının (2) nolu katma değer vergisi beyannamesinin süresinde verilmediğinden bahisle re'sen yapılan tarhiyata, 1 takip numaralı ödeme emrinin 38 sıra numarasında yer alan kamu alacağının süresinde verilen beyanname üzerine tahakkuk eden, vadesi 26/02/2015 tarihi olan 2015 yılının Ocak dönemine ait fer'i borca ilişkin borçlardan oluştuğu, fiilin gerçekleştiği dönem ve vade tarihinde kanuni temsilci sıfatını haiz olan davacının söz konusu borçlardan sorumluluğunun bulunduğu, 1 takip numaralı ödeme emrinin 1 ila 5, 8, 9, 11 ila 14, 17 ila 23, 27 ila 30 ve 41 ila 46 sıra numaralı kısımlarında yer alan kamu alacaklarının ise re'sen yapılan tarhiyata dayanan ve uzlaşma ile tahakkuk eden kurumlar vergisi, vergi ziyaı cezası ve fer'ilerinden oluştuğu, davacının kanuni temsilcilik görevini yürüttüğü döneme ait olan söz konusu kamu alacağının ödenmemesi üzerine şirket hakkında ödeme emri tebliği suretiyle takip işlemlerinin başlatıldığı, yapılan mal varlığı araştırması sonucunda da alacağın şirketten tahsil edilemeyeceğinin ortaya konulduğu görüldüğünden anılan borçlardan davacının sorumlu olduğu gerekçesiyle 1 takip numaralı ödeme emrinin 1 ila 5, 8, 9, 11 ila 14, 17 ila 23, 27 ila 30, 38 ve 41 ila 46 sıra numaralı kısımlarında yer alan kamu alacakları ile 3 takip numaralı ödeme emri yönünden dava reddedilmiş, 1 takip numaralı ödeme emrinin 6, 7, 10, 15, 16, 24 ila 26, 31, 32, 33, 34 ila 37, 39, 40, 47 ila 49 sıra numaralarında yer alan kamu alacaklarına ilişkin kısmı ile 2 takip numaralı ödeme emri iptal edilmiştir.

TEMYİZ EDENLERİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek kararın aleyhe olan hüküm fıkralarının bozulması istenilmektedir. Davacı

tarafından, davalı idare tarafından ileri sürülen hususların hukuki dayanaktan yoksun olduğu, dava konusu tarhiyatın hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek kararın aleyhe olan hüküm fıkralarının bozulması istenilmektedir.

TARAFLARIN SAVUNMALARI : Taraflarca savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİNİN DÜŞÜNCESİ: Davalı idare temyiz isteminin reddi, davacı temyiz isteminin kısmen kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA Karar veren Danıştay Üçüncü Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY : Davacı adına, kanuni temsilcisi olduğu ... Mühendislik Tasarım İnşaat Limited Şirketinden alınamayan 2009, 2013 ila 2015 yıllarına ait muhtelif kamu alacağının tahsili amacıyla ... tarih ve ... ila ... takip numaralı ödeme emirleri düzenlenmiştir. Davacının kuruluşundan 24/03/2015 tarihine kadar kanuni temsilcisi olduğu sözü edilen asıl borçlu şirket tarafından dava konusu 1 takip numaralı ödeme emrinin bir kısmının 21/09/2015 tarihinde uzlaşılan ancak ödenmeyen kamu alacağına ilişkin olduğu anlaşılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 10. maddesinde, tüzel kişilerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevlerin kanuni temsilcileri tarafından yerine getirileceği, temsilcilerin bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi veya buna bağlı alacakların, kanuni ödevlerini yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınacağı kurala bağlanmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME: Temyiz istemlerine konu edilen kararın; 1 takip numaralı ödeme emri emrinin, 21/09/2015 tarihli uzlaşma tutanağından kaynaklanan kısmı dışındaki kamu alacakları ile 2 ve 3 takip numaralı ödeme emirlerine ilişkin hüküm fıkraları aynı hukuksal nedenler ve gerekçeyle Dairemizce de uygun bulunmuştur.

Kanuni temsilciler için kusura dayalı bir sorumluluk öngörüldüğünden, kanuni temsilciden tahsil edilmeye çalışılan amme alacağının kanuni temsilcinin yasa ile kendisine yüklenen ödevleri yerine getirmemesinden kaynaklanması gerekmektedir. Uzlaşma sonucu düzenlenen uzlaşma tutanağı, idare ile mükellefler arasında bağlayıcı bir sözleşme niteliğinde olup uzlaşmaya konu matrahla ilgili anlaşmazlığı tümüyle ortadan kaldıracağı için yeni bir hukuki durum yaratmaktadır.

Dolayısıyla uzlaşma tarihinden önceki kanuni temsilcilerin uzlaşma üzerine tahakkuk eden borçlardan sorumlu tutulması düşünülemez. Bu durumda, dava konusu 1 takip numaralı ödeme emrinin bir kısmının, davacının kanuni temsilcilik sıfatının sona erdiği tarihten sonra düzenlenen uzlaşma tutanağından kaynaklandığı dikkate alındığında, davacının değinilen kamu alacakları sebebiyle 213 sayılı Kanun'un 10. maddesinden hareketle şirketin üzerine düşen ödevleri yerine getirmediğinden bahsedilemeyeceğinden Vergi Dava Dairesince yazılı gerekçeyle değinilen ödeme emrinin belirtilen kısmı yönünden davanın reddine dair hüküm fıkrasının bozulması gerekmiştir.

KARAR SONUCU : Açıklanan nedenlerle;

1.Davacı temyiz isteminin kısmen reddine, davalı temyiz isteminin reddine,

2.Temyize konu Vergi Dava Dairesi kararının; 1 takip numaralı ödeme emri emrinin, 21/09/2015 tarihli uzlaşma tutanağından kaynaklanan kısmı dışındaki kamu alacakları ile 2 ve 3 takip numaralı ödeme emirlerine ilişkin hüküm fıkralarının ONANMASINA,

3.Davacı temyiz isteminin kısmen kabulüne,

4.Kararın; 1 takip numaralı ödeme emri emrinin, 21/09/2015 tarihli uzlaşma tutanağından kaynaklanan kısmına ilişkin hüküm fıkrasının BOZULMASINA,

5.Davacıdan 492 sayılı Harçlar Kanunu'na bağlı (3) sayılı Tarife uyarınca ...-TL maktu harç alınmasına, 11/12/2025 tarihinde oybirliğiyle kesin olarak karar verildi.